

KURSUSE HINDAMISE PÕHIMÕTTED

Kursusele hinnangu andmise eesmärk on kindlaks teha, kas õppemeetodid ja -materjalid vastavad püstitatud eesmärkidele. Hindamine võib olla formatiivne ehk protsesshindamine, arvestuslik hindamine või nende mõlema kombinatsioon.

Formatiivne ehk protsesshindamine:

1. toimub pideva protsessina kursuse läbiviimise vältel
2. tehakse kindlaks kursuse tugevad ja nõrgad küljed
3. hõlbustab sisu kohandamist vastavalt õppurite soovidele ja vajadustele
4. tehakse kindlaks kursuse käigus tekkivad tehnilised ja organisatoorsed probleemid
5. võimaldab kursuse läbiviijal kursust parandada juba sama õpperühma jaoks

Arvestuslik hindamine:

1. toimub kursuse lõppemise järel
2. hinnatakse üldist lõpptulemust või kursuse efektiivsust
3. annab aluse kursuse parandamisele ja kohandamisele järgmise õpperühma jaoks
4. võib olla aluseks uue programmi või kursuse koostamisel

Mõlema hindamise tüübi korral kogutakse andmeid kvalitatiivsete või kvantitatiivsete meetodite kaudu.

Kvantitatiivne hindamine põhineb vastukajade ulatusel. Selle hindamise meetodi jaoks vajatakse suuremat kursuse läbinute hulka, mis võimaldab saadud tulemusi statistiliselt hinnata. Põhiliselt valikvastustega või jah/ei küsimused on kindlatest küsitleja poolt ettemääratud kategooriatest.

Meetodi puudused:

1. tavaliselt on kursuse läbinute arv kursusel liiga väike, et saada statistiliselt usaldatavaid vastuseid
2. vastamistase on sageli alla 75%
3. võimalike vastuste arv on piiratud (unikaalsed ja värsked ideed jäävad saamata)
4. statistiline analüüs põhjustab arusaama, et hindamistulemused ei ole reaalsed

Kvalitatiivne hindamine põhineb vastukajade sügavusel, mis saadakse subjektiivseid meetodeid kasutades. Selle hindamismeetodiga saadakse laiaulatuslik ja põhjalik informatsioon kursuse sisu, efektiivsuse, korralduse ning muude kursust puudutavate teemade kohta.

Meetodi puudused:

1. saadud andmeid on raske paigutada kategooriatesse ja analüüsida.
2. Mõlema hindamismeetodi puhul kasutatakse andmete saamiseks küsitlusi, vaatlusi, analüüse ja intervjuusid.

Kursuse läbiviija saab kursuse kohta hinnangu järgmistes valdkondades:

1. sisu - selle sobivus, asjakohalisus, teadmistele vastavus ja organiseeritus
2. õppetöö efektiivsus - õppimise produktiivsus kursuse jaoks planeeritud aja piires, kursusel olijate aktiivsus, tähelepanu ja väljendusjulgus, arutelude kasulikkus, materjalide omastatavus ja adekvaatsus
3. tehnoloogia kasutamine - positiivsed küljed, probleemid, arvamus kasutatavast tehnoloogiast
4. suhtlemine - võimalused suhelda teiste kursusel olijatega ja õppejõuga, suhtlemise kvaliteet ja kvantiteet
5. ülesanded - nende kasulikkus, raskus, ajanõudvus, vastustele tagasiside saamine
6. testid - nende asjakohalisus, raskus, tagasiside
7. õppejõud - tema juhtiv roll, organiseerimisvõime, ettevalmistus, entusiasm, avatus

Kursuse efektiivsuse hindamise esimeseks reaalseks sammuks on õppetöö rakendamine kursuse tegeliku toimumise käigus või proovitestina enne kursuse algust.

Kursusele hinnangu andmise etapid:

1. Kasutatakse juba olemasolevaid küsimustikke, kohandades neid vastavalt oma kursuse eripärale.
2. Järjestatakse küsimused efektiivsuse järgi - enne küsitakse, mida on vaja parandada ning alles siis, mis oli hästi.
3. Püütakse saada nii positiivset kui negatiivset tagasisidet. Tähtis ei ole teada mitte ainult seda, mis ei tööta, vaid ka seda, mis töötab.
4. Et saadud tulemused oleksid objektiivsed, tagatakse küsitluste käigus hinnangu andmise anonüümsus.
5. Vaadatakse kursusel olijate õppeprotsessi käigus ning kasutatakse ära igat võimalust nende arvamuste ja soovide teadasaamiseks.

Hinnangu tulemuste läbivaatamine ja kursuse parendamine

Isegi kõige põhjalikumalt koostatud arvutikoolitused ei pruugi olla täiuslikud ning omavad arenguruumi. Seepärast on vajalik kursusele antud hinnangud üle vaadata, analüüsida ning kasutada hinnangu tulemusi olemasoleva kursuse parandamiseks või uue kursuse loomiseks. Arvesse võetakse tagasiside kolleegidelt ja sisuspetsialistidelt ning kursuse läbinute saadud vastukajasisid kursuse tugevate ja nõrkade külgede kohta. Tulemuste läbivaatamine toimub kohe vahetult pärast kursuse lõppemist.